

Odašiljači i veze d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269d
10 000 ZAGREB
OIB: 88150534338

Zagreb, lipanj 2018.

Godišnji izvještaj za 2017. godinu



SADRŽAJ:

- Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2017. godinu
- Odgovornost za financijske izvještaje
- Izvješće neovisnog revizora



ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2017. godinu

Zagreb, svibanj 2018.



SADRŽAJ

1. UVOD	3
IZVJEŠĆE UPRAVE	3
2. DJELATNOST I POLOŽAJ DRUŠTVA	5
INSTITUCIONALNI OKVIR	5
PRAVNI OKVIR	5
DJELATNOST	5
TIJELA DRUŠTVA	5
3. KLJUČNI FINACIJSKI POKAZATELJI.....	7
4. OPĆI CILJEVI I BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA	8
5. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	8
6. DJELATNOST – STANJE, OSVRT NA 2017. I CILJEVI ZA 2018.GODINU.....	9
ODAŠILJANJE TELEVIZIJSKIH I RADIJSKIH SIGNALA.....	9
MULTIMEDIJA	12
SVJETLOVODNE I MIKROVALNE VEZE.....	13
USLUGE U PROFESIONALNOJ POKRETNOSTI (PMR).....	15
POTPORNE DJELATNOSTI I OSTALE AKTIVNOSTI	15
7. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	17
UPRAVLJANJE RIZICIMA	17
CJELOVITO UPRAVLJANJE KVALITETOM.....	19
RADNA OKOLINA.....	20
ODNOSI SA ZAJEDNICOM	22
NAGRADE.....	22
ZAŠTITA OKOLIŠA I UPRAVLJANJE ENERGIJOM	23
KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA, ANTIKORUPCIJSKI PROGRAM I ETIKA	24
8. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON KRAJA GODINE.....	24
9. ZAKLJUČAK	24

1. Uvod

Izvješće Uprave

Društvo Odašiljači i veze d.o.o. vodeći je hrvatski odašiljatelj televizijskih i radijskih programa, prijenosa slike, zvuka, podataka i pružatelj multimedijских usluga. Društvo je u 2017. godini zabilježilo rast ključnih financijskih i operativnih pokazatelja, a uz nastavak ulaganja u infrastrukturu obavilo je i opsežne pripreme za organizacijski preustroj i transformaciju Društva.

Predanost naših djelatnika kvaliteti usluge, operativnoj izvrsnosti i očuvanju povjerenja korisnika omogućilo nam je ostvarivanje dobrih poslovnih i financijskih rezultata ali i ostvarenje koristi široj društvenoj zajednici. Uz profitabilno poslovanje u 2017. ostvarili smo napretke i poboljšanja u bilančnoj strukturi povećanjem vlastitog kapitala i smanjenjem obaveza, kao i poboljšanja u strukturi i kvaliteti imovine Društva. Pojačali smo napore u pripremi ponude novih inovativnih usluga, pronalasku novih tržišta, i optimalizaciji troškova poslovanja.

Ostvareni poslovni prihodi u 2017. godini su stabilni i iznose 219,7 mil. kn. U odnosu na planirane poslovni prihodi veći su za 0,3%, a u usporedbi sa 2016. godinom smanjeni su za 3%. Dobit Društva prije oporezivanja u 2017. godini iznosi 38,8 mil. kn, a nakon oporezivanja 31,2 mil. kn. Ostvarena dobit nakon oporezivanja za 10,1% više je od planirane dobiti, ali i 13,3% manja u odnosu na 2016. godinu.

Najznačajnije poslovne aktivnosti Društva imati će učinke i u godinama koje dolaze:

NP-BBI program

Povezujući svoju misiju sa potrebama šire zajednice proveli smo pripreme za provedbu „Nacionalnog programa razvoja širokopolasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)“ (NP-BBI program). Prema svom utjecaju na regionalni razvoj kao i veličinom investicije (770.640.000 kn.), NP-BBI program jedna od najznačajnijih poslovnih inicijativa Društva još od njenog nastanka. Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, dana je ekspertna podrška u postupku notifikacije NP-BBI programa, što je rezultiralo pozitivnom Odlukom Europske komisije o usklađenosti Programa s pravilima državnih potpora (eng. State-aid clearance). Pripremana je i Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi ovog projekta koja će u 2018 biti dopunjena.

Svjetlovodna infrastruktura i prijenosne mreže

U sklopu daljnjeg razvoja svjetlovodne mreže tijekom 2017 na trasi Zagreb-Split, izgrađena je aktivna DWDM mreža i redundantno su povezana dva najveća hrvatska grada po "dual vendor" principu. Time je uz tu trasu omogućeno i redundantnog spajanje svih gradova: Karlovca, Ogulina, Gospića, Knina. Prijenosni kapaciteti iz navedenih gradova tako su već su ponuđeni tržištu. Osim dodatnih prihoda ova inicijativa od strateške je važnosti jer uz dodatne prihode, omogućuje plasman dodatnih usluga u razvoju (WiFi spotovi, MPLS mreže i sl.) Tijekom 2017. jedan od najvažnijih OIV-ovih infrastrukturnih objekata – Učka, također je povezan sa svjetlovodnim vodovima što predstavlja pripremu za očekivani porast potreba tržišta za kapacitetima. Povećanim intenzitetom nastavljene su prodajne i druge aktivnosti vezane uz svjetlovodnu infrastrukturu koja je u cijelosti obuhvaćena Projektom objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 46/2013).

Održavanje i rekonstrukcija mobilnih mreža

Počevši od travnja 2017. OIV pruža cjelovitu uslugu održavanja Tele2 mobilne mreže, što uključuje preventivno i korektivno održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i cjelokupne mreže mobilnog operatera TELE2 na području cijele Republike Hrvatske. OIV je u razgovoru i sa ostalim teleoperaterima kojima nudi istu uslugu.

Odašiljanje televizijskih i radijskih programa

Nastavljeno je redovno odašiljanje programa HRT-a, RTL Televizije i Nove TV u multipleksima A, B, te svih drugih nacionalnih, regionalnih i lokalnih televizijskih programa u MUX-u D, kao i odašiljanje televizijskih i radijskih programa putem satelita. Smetnje iz Italije i nadalje predstavljaju problem u prijemu hrvatskih TV i radijskih programa na cijelom priobalnom području od Istre do Dubrovnika te na otocima.

Odašiljanje PayTV programa u MUX C&E komercijalnog naziva „evotv“ od 30. lipnja 2017. godine prošireno je sa 17 na novih 6 lokacija, a od 31. kolovoza 2017. još jednom novom lokacijom, ukupno na 24 odašiljačke lokacije, čime je pokrivenost povećana na približno 92.5% stanovništva RH.

DAB+

OiV je tijekom 2017. godine pokrenuo inicijativu uvođenja digitalnog radija DAB+ u RH. Dana 20.11.2017. u suradnji s HAKOM-om i AEM-om pokrenuto je testno odašiljanje DAB+ radija s odašiljačkih lokacija Učka, Mirkovica, Sljeme i Ivanščica. Područje pokrivanja obuhvaća grad Zagreb i Zagrebačku županiju, Krapinsko-zagorsku, Varaždinsku i Međimursku županiju, dio Karlovačke i dio Sisačko-moslavačke županije te Primorsko-goransku i Istarsku županiju s dosegom od preko 2 milijuna stanovnika.

Integrirani sustav za ranu detekciju požara

Tijekom 2017. godine u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje iz Splita razvijen je jedinstveni i inovativan proizvod rane detekcija šumskih požara, predikciju širenja požara i integriranih komunikacijska usluga, koji je početkom 2018. stavljen u komercijalnu upotrebu, a uključuje 46 lokacija duž Jadranske obale.

Usluge u profesionalnoj pokretnoj mreži (PMR)

Izgradnja profesionalne pokretne mreže (PMR) bazirane na DMR Tier III tehnologiji započeta u trećem tromjesečju 2016. nastavljena je i u 2017. godini te su uspješno izvršene sve planirane montaže baznih postaja i druge mrežne opreme. Od ukupno predviđene 54 bazne postaje iz prve faze izgradnje mreže, u rad su puštene 43 bazne postaje. Unatoč pojačanim prodajnim aktivnostima, očekivani porast broja korisnika izostao je.

Multimedijske usluge

Nastavak širenja multimedijskih usluga predstavlja jedan od strateških ciljeva Društva. Tržišni potencijal za širenje prepoznat je u području HbbTV i OTT usluga. Uz nastavak pružanja postojećih multimedijskih usluga IPTV-a i Playout-a dugogodišnjim korisnicima OiV-ovih usluga, s nakladnikom Nova TV početkom rujna 2017. godine potpisan je ugovor o početku pružanja HbbTV usluga.

OiV djeluje na tržištu kao pružatelj komercijalnih OTT usluga od 2015. godine, a tijekom 2017. godine na OTT tehnološkoj platformi registrirano je preko 140.000 novih korisnika te je ukupan broj registriranih krajnjih korisnika veći od 400.000.

Sukladno misiji i zacrtanim strateškim ciljevima Društvo primjenjuje integrirani sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom, ISO 14001 Sustav upravljanja zaštitom okoliša, OHSAS 18001 Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu. Integrirani sustav upravljanja je dopunjen s ISO 50001 Sustavom upravljanja energijom. S obzirom na specifičnost usluge i ograničeni broj kupaca, posebna pozornost posvećuje se suradnji i odnosima s kupcima, u cilju postizanja obostrane ekonomske koristi.

Društvo je osnivač i 100% vlasnik društva Odašiljači i veze BH d.o.o. sa sjedištem u Sarajevu, Bosna i Hercegovina. Kako je društvo osnovano u 2015. godini te nije ostvarilo značajne rezultate poslovanja koji bi značajno utjecali na konsolidirani financijski položaj i konsolidirani rezultat poslovanja Društva, iz tog razloga, Društvo nije sastavljalo konsolidirane financijske izvještaje za 2017. godinu.

2. Djelatnost i položaj Društva

Institucionalni okvir

Društvo je u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, a prema djelatnosti pod Upravom zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte.

U obavljanju djelatnosti nadležna su sljedeća regulatorna tijela:

- ☐ Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu HAKOM)
- ☐ Agencija za elektroničke medije (dalje u tekstu AEM).

Pravni okvir

Pravni okvir na kojem se zasniva i koji utječe na djelatnost Društva čine sljedeći zakoni:

- ☐ Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17
- ☐ Zakon o elektroničkim medijima, NN 153/09, 84/11, 94/13, 136/13
- ☐ Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, NN 137/10, 76/12, 78/16, 46/17, 73/17
- ☐ zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Djelatnost

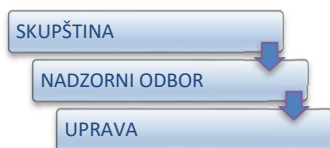
Prema klasifikaciji djelatnosti nadležne agencije HAKOM – Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Društvo je kao operator registrirani za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- ☐ Davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme
- ☐ Davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova
- ☐ Usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije)
- ☐ Usluga upravljanja multipleksom u radiodifuziji
- ☐ Usluge prijenosa, odašiljanja i/ili prijama slike, govora, zvuka te drugih podataka namijenjenih za izravan prijam u javnosti u zemaljskoj radiodifuziji
- ☐ Usluge u satelitskoj službi
- ☐ Usluge u privatnoj pokretnoj mreži (PMR).

Tijela Društva

Odašiljači i veze d.o.o. su u 100 % – tnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Trgovačko društvo Odašiljači i veze d.o.o. osnovano je Izjavom o osnivanju kao samostalno društvo s ograničenom odgovornošću, dana 16. travnja 2002. godine, a nastalo je podjelom Javne ustanove Hrvatska radiotelevizija na dva subjekta: Hrvatsku radioteleviziju i Odašiljače i veze d.o.o.



Slika 2-1 Tijela Društva

Temeljem Zakona o trgovačkim društvima i Izjavom o osnivanju društva Odašiljači i veze d.o.o. tijela Društva čine Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupština imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Nadzorni odbor Društva čine četiri člana. Tri člana Nadzornog odbora bira Skupština, a jednog člana izabiru zaposlenici Društva. Temeljna ovlast Nadzornog odbora je stalni nadzor vođenja poslova Društva te imenovanje članova Uprave. Uprava je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donositi sve odluke potrebne za uspješno vođenje poslova Društva, što između ostalog podrazumijeva donošenje odluka radi ostvarivanja poslovne strategije, planova i programa rada i razvoja. Član Uprave - direktor zastupa Društvo samostalno i pojedinačno.

Skupština:

- ☐ Vlada Republike Hrvatske koju zastupa Ministar mora, prometa i infrastrukture

Nadzorni odbor:

- | | |
|---|--|
| ☐ Ante Grbac | Predsjednik Nadzornog odbora |
| ☐ Ante Plazonić | Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora |
| ☐ Marinko Jurčević | Član Nadzornog odbora |
| ☐ Marijan Pavić | Član Nadzornog odbora, predstavnik zaposlenika |

Uprava:

- ☐ Mate Botica Član Uprave – direktor



Slika 2-2 Ustrojstvena struktura

Temeljni oblik ustroja rada unutar Društva su ustrojstvene jedinice za operativne sustave pružanja usluga iz područja telekomunikacija u nepokretnim mrežama kao i uporabom radiofrekvencijskog spektra, pružanja usluga projektiranja i nadzora u svezi s gradnjom i postavljanjem telekomunikacijskih objekata, izradbe projekata iz područja elektrike i elektronike, usluga montaže, održavanja i umjeravanja telekomunikacijske opreme, te obavljanje zajedničkih poslova za potrebe Društva. Tijekom 2017

pripremana je reorganizacija koja je i implementirana u veljači 2018.

3. Ključni financijski pokazatelji

POKAZATELJI	2016.	2017.	USPOREDBA
Poslovni prihod	226.563.246	219.733.778	97,0
Ukupan prihod (poslovni + financijski)	228.802.266	221.542.985	96,8
Poslovni rashod	180.278.720	181.079.134	100,4
Materijalni troškovi	52.305.178	56.285.357	107,6
Troškovi zaposlenika	55.260.364	56.729.993	102,7
Amortizacija	47.147.774	45.024.815	95,5
Nematerijalni troškovi	25.565.405	23.038.968	90,1
Ukupan rashod (poslovni + financijski)	183.101.065	182.747.604	99,8
Bruto dobit	45.701.201	38.795.381	84,9
Dobit nakon oporezivanja	36.056.088	31.249.205	86,7
EBIT	46.284.526	38.654.645	83,5
EBITDA	93.432.300	83.679.460	89,6
Kratkotrajna imovina	97.783.832	89.342.495	91,4
Zalihe	12.750.053	11.906.132	93,4
Potraživanja	46.116.112	41.757.024	90,5
Novac	5.802.789	10.165.225	175,2
Dugotrajna imovina	288.921.853	280.357.507	97,0
Ukupna imovina=aktiva	397.753.154	380.007.678	95,5
Vlastiti kapital	138.568.200	138.568.200	100,0
Ukupno kapital	295.355.579	326.604.784	110,6
Kratkoročne obveze	52.527.747	24.556.242	46,7
Dugoročne obveze	24.883.877	3.445.490	13,8
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI			
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,9	3,6	
Koeficijent financijske stabilnosti	0,9	0,8	
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI			
Koeficijent zaduženosti	0,2	0,1	
Stupanj pokrića I	1,0	1,2	
Stupanj pokrića II	1,1	1,2	
POKAZATELJI AKTIVNOSTI			
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,6	0,6	
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	2,3	2,5	
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI			
Rentabilnost vlastitog kapitala ROE	0,3	0,2	
Neto rentabilnost imovine ROA	0,1	0,1	
Neto profitna marža	0,2	0,1	
EBIT marža	0,2	0,2	
EBITDA marža	0,4	0,4	

Slika 3-1 Ključni financijski pokazatelji

4. Opći ciljevi i budući razvoj Društva

Opći ciljevi Društva jesu jačanje tržišne pozicije razvojem novih usluga te održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme.

Jačanje pozicije u temeljnim djelatnostima i razvoj novih usluga

- ☐ Učvrstiti položaj vodećega mrežnog operatora u RH na području zemaljske radiodifuzije
- ☐ Nastaviti proširivati telekomunikacijske usluge, posebice preko povećanja telekomunikacijskih kapaciteta u svjetlovodnoj mreži
- ☐ Nastaviti širenje multimedijских usluga
- ☐ Razviti nove usluge
- ☐ Pratiti potrebe i želje kupaca i sukladno tomu promptno reagirati na svim područjima, osobito u telekomunikacijskim uslugama, digitalnoj televiziji, profesionalnim komunikacijama i novim multimedijским uslugama
- ☐ Kontinuirano raditi na poboljšanju kvalitete svih usluga.

Održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme

- ☐ Održati položaj među vodećim infrastrukturnim operatorima u RH
- ☐ Kontinuirano raditi na održavanju i razvoju infrastrukture i unaprjeđenju usluga
- ☐ Kontinuirano skrbiti o svim aspektima zaštite okoliša.

Temeljne smjernice razvoja su inoviranje i prilagođavanje poslovne ponude u skladu s razvojem tehnologije, zahtjevima tržišta i potrebama korisnika, jačanje prepoznatljivosti Društva kao inovativnog mrežnog i servisnog operatora na području elektroničkih komunikacija. Težište je na pružanju usluga visoke kvalitete radi održanja i daljnjeg razvoja prepoznatljivosti Društva kao pouzdanog partnera na zadovoljstvo korisnika.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u svakom području djelatnosti, a osobito na području komunikacijskih sustava, zemaljskog odašiljanja i multimedije, kontinuirano prati razvoj tehnologije i potrebe tržišta, testira, razvija i uvodi nove sustave i usluge zasnovane na najmodernijim tehnološkim rješenjima, čime se proširuje spektar usluga, postiže veća efikasnost, ostvaruju uštede na troškovima upravljanja i održavanja sustava, te smanjuje štetan utjecaj na okoliš.

6. Djelatnost – stanje, osvrt na 2017. i ciljevi za 2018.godinu

Djelatnost Odašiljača i veza d.o.o. može se podijeliti na:

- ☐ Odašiljanje televizijskih i radijskih signala
- ☐ Multimediju
- ☐ Svjetlovodne i mikrovalne komunikacijske sustave
- ☐ Profesionalnu pokretnu radio mrežu (PMR)
- ☐ Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Prihodi od usluga u 2017. godini realizirani su u iznosu od 211 mil. kn te ne bilježe značajnija odstupanja u odnosu na prihode iz prethodne godine.

Naziv	2016. godina	2017. godina	Usporedba
Prihodi od odašiljanja radijskih i televizijskih programa	144.904.655	138.250.733	95,4
Prihodi od zakupa elektroničke komunikacijske mreže, vodova i infrastrukture	52.062.518	53.645.669	103,0
Prihodi od usluga prijenosa slike, govora i zvuka	9.611.604	8.947.474	93,1
Ostali prihodi od usluga	7.002.153	10.186.884	145,5
Prihodi od usluga - ukupno	213.580.930	211.030.760	98,8
Ostali poslovni prihodi	12.982.316	8.703.018	67,0
POSLOVNI PRIHODI	226.563.246	219.733.778	97,0

Slika 5-1 Prihod po djelatnostima

Glavni ciljevi Društva u 2018. godini su:

- ☐ Povećanje prihoda u odnosu na prihod ostvaren u 2017. godini
- ☐ Proširenje mreža i popunjavanje preostalog kapaciteta u području odašiljanja televizijskih i radijskih signala
- ☐ Nastavak priprema za provedbu programa razvoja nacionalne agregacijske mreže (NP-BBI) i povećanje prihoda od zakupa svjetlovodne infrastrukture iz projekta objedinjavanja
- ☐ Akvizicija novih korisnika, nove usluge i povećanje prihoda u području multimedije
- ☐ Nastup na stranim tržištima i tržištima susjednih zemalja s konzultantskim uslugama i uslugama projektiranja, montaže i održavanja sustava digitalne zemaljske televizije.

Odašiljanje televizijskih i radijskih signala

Digitalna zemaljska televizija – javno dostupni programi – „free-to-air“

U proteklih desetak godina Društvo je uložilo značajna vlastita sredstva u izgradnju mreža digitalne zemaljske televizije (DVB-T). Izgrađene su tri nacionalne i jedna lokalna mreža (multipleks - MUX) zemaljske digitalne televizije u DVB-T standardu s MPEG-2 sustavom kodiranja video sadržaja:

- ☐ MUX A
 - Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
 - Nacionalno pokrivanje – više od 98.5 % stanovništva
 - Iskorišten cijeli kapacitet multipleksa, odašilju se 4 nacionalna programa, od toga 2 opća programa HRT-a prema Zakonu o HRT-u.

☐ MUX B

- Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
- Nacionalno pokrivanje – više od 96 % stanovništva
- U multipleksu se odašilju 4 specijalizirana programa, a peto programsko mjesto je i dalje prazno.

☐ MUX D

- Dozvola na 10 godina – vrijedi do 21.7.2020.
- Nacionalno pokrivanje – više od 90 % stanovništva. Odašilju se 3 programa na nacionalnoj razini
- Regionalno pokrivanje (D1-D9) – pokrivenost ovisi od regije do regije, a iznosi najmanje 70 % stanovništva. Odašilje se 16 programa na regionalnoj razini
- Lokalno pokrivanje (izgrađene mreže za regije d71, d72 i objedinjenu regiju d44-d45-d46). Odašilju se 4 programa na lokalnoj razini
- U regijama D4, D9, te d72 postoji po jedno slobodno programsko mjesto, a u regijama D6, D7 i d71 postoje po dva slobodna programska mjesta.

☐ MUX L

- Dozvola od 12.9.2014. do 21.7.2020.
- Pokrivanje područja digitalne regije L-ZA (općine Zaprešić, Bistra, Luka, Jakovlje, Dubravica, Pušća, Marija Gorica i Brdovec)
- Odašilje se jedan televizijski program, a slobodnog kapaciteta ima za još jedan program.

Nepopunjenost kapaciteta multipleksa B i D i time smanjeni prihod izravno utječe na isplativost projekta digitalnog odašiljanja. Troškovi pogona mreža su jednaki bez obzira na popunjenost. Zbog nepopunjenosti jednog programskog mjesta u multipleksu B Društvo godišnje propušta realizirati dodatnih **7,4 mil. kn** prihoda.

Oglašavanje, kao glavni izvor prihoda komercijalnih televizija smanjeno je, pa se smanjena profitabilnost i likvidnost nakladnika odražava i na Društvo, jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže podmiruju svoje obveze. U narednom razdoblju očekuje se nastavak ovakvog trenda, pa i prestanak rada pojedinih nakladnika, što može imati i negativan utjecaj na popunjenost multipleksa a time i gubitak prihoda tog segmenta.

Ostali problemi su:

- ☐ **smetnje od talijanskih odašiljača** na cijelom obalnom području uz Jadran. U svim mrežama digitalne zemaljske televizije poseban problem predstavljaju smetnje talijanskih odašiljača koje na cijelom priobalnom području, od zapadne obale Istre do Prevlake i otoka, onemogućuju kvalitetan prijam svih hrvatskih programa. Krajem 2013. i tijekom 2014. došlo je do određenih pomaka, talijanska vlada je uz zakonodavni okvir usvojila i novi frekvencijski plan. Prvotno je planirano da do kraja 2014. godine prestanu s radom svi talijanski odašiljači koji koriste hrvatske frekvencije, a naknadno je taj rok pomaknut za kraj travnja 2015. godine, pa na kraj 2015. godine, a potom za travanj 2016. godine uz izražen otpor talijanskih nakladnika. Prva gašenja talijanskih odašiljača uslijedila su tek u studenom 2016. godine. Tijekom ljeta i početkom jeseni 2017. godine neovisnim mjerenjima HAKOM-a i Društva utvrđeno je smanjenje smetnji u prijemu televizijskog signala, ali one **još uvijek nisu u potpunosti prestale**. Prema mjerenjima Društva, značajne smetnje iz Italije prisutne su na kanalu 51 (multipleks A) u digitalnoj regiji D7 (područje Zadarske i Šibensko-kninske županije) te na kanalu 57 (multipleks C – „evotv“) u digitalnoj regiji D5 (područje Istarske i Primorsko-goranske županije). Otvoreno je s Italijom i pitanje rješavanja **smetnji na FM radijskim frekvencijama**, ali se još uvijek nisu poduzele nikakve konkretne mjere.
- ☐ **smetnje od novih LTE mreža** mobilnih operatora HT i VIPnet koje rade na frekvencijskom području 791-862 MHz (1. Digitalna dividenda). Prijave smetnji su i nadalje učestale kako operatori puštaju u rad nove LTE bazne postaje u tom frekvencijskom pojasu. Otklanjanje smetnji obveza je mobilnih operatora u skladu s HAKOM-ovim rješenjem od 13. srpnja 2017. godine.

Strategija prelaska na DVB-T2 sustav odašiljanja

Temeljem međunarodnih sporazuma usvojenih u studenom 2015. godine na svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji u Ženevi (WRC-15), frekvencijski pojas 694-790 MHz (tzv. 700 MHz band ili 2. digitalna dividenda), koji se trenutačno koristi za odašiljanje zemaljske digitalne televizije, biti će prenamijenjen za mreže pokretnih komunikacija. Za mreže digitalne zemaljske televizije na raspolaganju će biti područje 470-694 MHz, očekivano barem do 2030. godine. Zbog toga je krajem 2015. godine u Hrvatskoj započeta izrada Strategije u izradi koje OiV aktivno sudjeluje. Polazne pretpostavke su prelazak s DVB-T na DVB-T2 sustav odašiljanja, s efikasnijim sustavom kodiranja (najvjerojatnije HEVC), te dodjela frekvencija iz banda 700 MHz operatorima pokretnih komunikacija okvirno oko 2020. godine.

Digitalna zemaljska televizija –zaštićena sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) –„pay-TV“

OiV, HPP i HP su temeljem zajedničke ponude na javnom natječaju HAKOM-a za upravljanje **MUX C i MUX E** mrežama odabrani za operatora mreža. Obje mreže rade u DVB-T2 standardu sa sustavom kodiranja MPEG-4 i sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) za sadržaj koji se odašilje i namijenjene su pružanju usluge naplatne digitalne zemaljske televizije (PayTV) komercijalnog naziva „evotv“. Obje mreže rade na 24 odašiljačke lokacije s **pokrivenošću od približno 92,5% stanovništva RH** dostignutoj u kolovozu 2018. godine.

Kao i kod FTA (free-to-air) DVB-T mreža postoji **problem talijanskih smetnji** na obalnom području uz Jadran.

Zemaljsko odašiljanje radijskih programa

Društvo je izgradilo i upravlja sljedećim UKV/FM radijskim mrežama s koncesijama na nacionalnoj razini:

- ☐ HRT HR1
- ☐ HRT HR2
- ☐ HRT HR3
- ☐ HRT HR lokalno.

Osim usluge odašiljanja radijskih programa, Društvo kao infrastrukturni operator daje u zakup vlastitu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu u cijeloj RH gdje i drugi radijski koncesionari nacionalne i/ili regionalne razine putem vlastitih odašiljača odašilju programe bilo putem vlastitih odašiljačkih UKV antenskih sustava ili zakupljuju UKV odašiljačke antenske sustave Društva.

Kao i kod TV tehnologije i ovdje već dugi niz godina uz Jadransku obalu probleme u prijemu hrvatskih radijskih programa stvaraju talijanske UKV postaje. Društvo u suradnji s nadležnom agencijom (HAKOM) provodi mjere za ublažavanje utjecaja talijanskih smetnji (povećanje snage UKV radijskih postaja, promjena parametara – polarizacije, odašiljačke frekvencije, načina dovoda modulacijskog signala i sl.). Planom rješavanja smetnji prema susjednim zemljama, kojeg je tijekom 2014. godine usvojila talijanska vlada, nije obuhvaćeno rješavanje smetnji FM radija.

Digitalno odašiljanje radijskih programa (DAB+)

U studenom 2017. godine Društvo je pustilo u testni rad DAB+ mrežu s 4 odašiljačke lokacije za 16 radijskih programa prema odluci Agencije za elektroničke medije, s pokrivanjem koje obuhvaća Grad Zagreb, Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Varaždinsku i Međimursku županiju, dio Karlovačke i dio Sisačko-moslavačke županije, Primorsko-goransku i Istarsku županiju uz doseg od preko 2 milijuna stanovnika.

Satelitsko odašiljanje

Iz satelitskog i multimedijskog središta Deanovec Društvo pruža usluge satelitskog odašiljanja na satelitu Eutelsat 16A koji se nalazi na orbitalnoj poziciji 16°E. Krajem 2017. godine ugašeno je emitiranje na satelitu AMOS zbog prestanka pružanja usluga playoutu i satelitskog odašiljanja za nakladnika.

Multimedija

IPTV

Društvo posjeduje IPTV platformu za pružanje veleprodajne usluge interaktivne televizije. Korisnici usluge su kabelski i telekom operatori koji svojim krajnjim korisnicima pružaju uslugu payTV-a bez ulaganja u vlastitu servisnu infrastrukturu. IPTV usluga dijeli se u dvije grupe:

- ☐ IPTV HeadEnd
- ☐ IPTV ključ-u-ruke

IPTV HeadEnd usluga uključuje prihvatanje, obradu i isporuku TV i radijskih programa putem IP tehnologije, dok usluga IPTV ključ-u-ruke dodatno na IPTV HeadEnd uslugu uključuje i servisnu interaktivnu platformu kao što je *Middleware, Conditional Access, Video-on-Demand, nPVR* itd.

Playout

Playout usluga predstavlja automatizirano emitiranje TV programa koja vlasnicima sadržaja ili programskih prava omogućuje pokretanje novih TV programa na vremenski i troškovno optimalan način. Playout platforma nalazi se u Satelitskom i multimedijском središtu Deanovec. Prednosti Playout usluge za korisnika su:

- ☐ Minimalna inicijalna investicija u tehničku infrastrukturu;
- ☐ Iznimno kratko vrijeme potrebno za pokretanje novih TV kanala;
- ☐ Fokusiranost na programski sadržaj (Oiv se brine o tehničkoj infrastrukturi);
- ☐ Mogućnost distribucije signala kroz više kanala (zemaljsko odašiljanje, satelitsko odašiljanje, IPTV).

Playout usluge Društva koriste vlasnici prava na sadržaje u svrhu proizvodnje i distribucije signala TV kanala za hrvatsko i regionalno tržište.

OTT

OTT (*Over-The-Top*) usluga znači dostavu audiovizualnih sadržaja do krajnjih korisnika kroz internet bez izravnog uključivanja pružatelja usluge pristupa internetu u sam proces distribucije sadržaja. Pružatelj usluge pristupa internetu može biti svjestan prometa koji prenosi audiovizualni sadržaj, ali ni na koji način nije odgovoran za ili može kontrolirati pristup sadržaju. Za pristup i reprodukciju OTT sadržaja krajnji korisnik može koristiti računalo, igraću konzolu, „pametni“ telefon, „pametni“ TV prijemnik ili bilo koji drugi uređaj koji može pristupiti internetu i reproducirati audiovizualni sadržaj.

Društvo je krajem 2014. godine plasiralo uslugu, a u listopadu 2015. godine uspostavilo novu OTT (*Over-The-Top*) platformu za pružanje cjelovite upravljane usluge Hrvatskoj radioteleviziji za njihovu novu **HRTi** uslugu za građane. Društvo je u 2017. godini nastavilo pružanje cjelovite upravljane usluge Hrvatskoj radioteleviziji.

Nove multimedijske usluge

U narednom periodu Društvo će se usredotočiti na razvoj novih multimedijskih usluga, slijedeći globalne trendove u kojima sve značajniju ulogu umjesto telekom operatora preuzimaju medijske kuće i vlasnici audiovizualnih sadržaja.

Uz OTT, novi alternativni način prijenosa TV signala je interaktivna televizija temeljena na *Hybrid Broadcast Broadband TV (HbbTV)* standardu.

HbbTV odnosi se na industrijski standard i promotivnu inicijativu za harmonizaciju raznih (*broadcast-broadband*) načina dostave sadržaja do krajnjih korisnika. Članovi HbbTV konzorcija (koji definira i promovira HbbTV standard) su vodeći proizvođači potrošačke elektronike, proizvođači softvera, ali i TV nakladnici. Vodeći europski TV nakladnici do sada su uglavnom već pokrenuli HbbTV-temeljene usluge za krajnje korisnike (bilo kao pilot projekte ili kao komercijalne usluge).

Krajem 2016. godine Društvo je s RTL-om uspješno testiralo potencijal HbbTV-a u Hrvatskoj, a početkom rujna 2017. godine u komercijalni rad puštena je HbbTV usluga u multipleksu A za korisnika Nova TV.

Svjetlovodne i mikrovalne veze

Društvo je jedan od vodećih pružatelja usluga prijenosa podataka velikih brzina u Republici Hrvatskoj.

Usluga podržava različite tehnološke platforme (PDH/SDH, Ethernet/GbEthernet, IP/MPLS), a raspon mogućih kapaciteta/brzina prijenosa podataka kreće se od 2Mbit/s do 100Gbit/s.

Usluga se pruža prijenosnim sustavima vrlo visoke pouzdanosti s vrlo visokim stupnjem redundancije:

- ☐ Sustavi digitalnih mikrovalnih veza - mreža visokog kapaciteta bazirana na SDH tehnologiji
- ☐ Sustavi svjetlovodnih veza baziranih na DWDM tehnologiji.

Sustav svjetlovodnih veza

Društvo je za potrebe pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga izgradilo modernu svjetlovodnu mrežu baziranu na DWDM tehnologiji, koja se kontinuirano proširuje. Mreža je izgrađena korištenjem svjetlovodne infrastrukture trgovačkih društava u većinskom vlasništvu RH (ARZ, HAC, Plinacro, HŽI) te omogućuje pružanje širokog raspona usluga prijenosa telekomunikacijskog kapaciteta velikih brzina (od 2 Mbit/s do 100 Gbit/s) između gradova Zagreb, Rijeka, Zadar, Split, Varaždin, Osijek i dr., a koristi se i za distribuciju radijskih i TV programa te za multimedijske usluge.

Pored pružanja usluge prijenosa podataka, Društvo daje u zakup i svjetlovodnu infrastrukturu, vlastitu kao i infrastrukturu trgovačkih društava iz Projekta objedinjavanja¹, što obuhvaća svjetlovodne niti (dark-fiber) i kabelsku kanalizaciju (DTK).

¹ Projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 159/13)



© | 2017 | Odašiljači i veze d.o.o. | Sva prava pridržana

www.oiv.hr

Slika 6-2 DWDM mreža – postojeće stanje

Nacionalni program NP-BBI

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture izradilo je Nacrt „Nacionalnog programa razvoja širokopolasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)“ (NP-BBI program).

NP-BBI program predviđa izgradnju svjetlovodne infrastrukture, uz financiranje sredstvima potpora iz EU fondova prema javnom DBO investicijskom modelu, te određuje Društvo kao nositelja operativne provedbe NP-BBI programa.

Dana 6. lipnja 2017. godine Glavna uprava za tržišno natjecanje Europske komisije odobrila je NP-BBI program za koji je utvrđeno da je u potpunosti usklađen s pravilima Europske unije o državnim potporama (odluka broj SA.41065). Društvo nastavlja aktivnu suradnju s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture u pripremnim aktivnostima za provedbu NP-BBI programa.

Sustav mikrovalnih veza

Sustav mikrovalnih veza Društva čini više od 200 pojedinačnih veza različitih kapaciteta, okosnica kojeg su dvije nacionalne mreže na 4 i 8 GHz. Međutim, zbog prelaska na svjetlovodne prijenosne mreže i potrebe za sve većim kapacitetima, sustav mikrovalnih veza na magistralnim trasama gubi na važnosti na telekom tržištu. Osim za potrebe prijenosa radijskih i TV programa, mikrovalne veze će se u budućem razdoblju uglavnom koristiti za manje kapacitete, za povezivanje na regionalnoj i lokalnoj razini te za redundantne/pričuvne veze.

Planira se također i uporaba mikrovalnih veza velikog kapaciteta (do 1 Gbit/s) u frekvencijskim područjima 50-80 GHz na kratkim udaljenostima za tzv. *last mile* linkove, kao nastavak svjetlovodne mreže do lokacija gdje je izgradnja svjetlovodne mreže neisplativa.

Usluge u profesionalnoj pokretnoj mreži (PMR)

Društvo je 2016. godine na domaćem tržištu proširilo ponudu mobilnih i fiksnih usluga baziranih na digitalnim profesionalnim radijskim sustavima (dalje „PMR usluge“). Krajem 2016. godine u rad je puštena nacionalna radiokomunikacijska mreža bazirana na DMR Tier III tehnologiji, komercijalnog naziva CRONect. Započeta izgradnja nastavljena je i tijekom 2017. godine, tijekom koje su montirane dodatne bazne postaje. Unatoč pojačanim prodajnim aktivnostima, očekivani porast broja korisnika izostao je.

Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Kolokacija – zakup elektroničke komunikacijske infrastrukture

Društvo na odašiljačkim objektima daje u zakup elektroničku komunikacijsku infrastrukturu (EKI) za smještaj raznovrsne radiokomunikacijske i telekomunikacijske opreme kao što je radijska odašiljačka oprema, GSM/UMTS/LTE oprema, uređaji mikrovalnih veza, wireless oprema, oprema za satelitski prijam i odašiljanje.

Projektiranje, montaža, održavanje

Projektiranje

Iskusan i stručan tim inženjera radi planiranje i projektiranje radiokomunikacijskih i telekomunikacijskih mreža i objekata, pripremu projektne dokumentacije iz područja elektroničkih komunikacija, izradu projekata elektroinstalacije i uzemljenja objekata, projektiranje metalnih konstrukcija i nosača za različite vrste antena i antenskih sustava, izradu projekata ugradnje opreme elektroničkih komunikacija, nadzor izgradnje objekata i ugradnje opreme za elektroničke komunikacije.

Koristimo licencirane programske pakete za projektiranje antenskih sustava za odašiljanje radijskih i televizijskih programa, proračun dijagrama zračenja, proračun pokrivanja s digitalnim modelom terena i GIS podacima (stanovništvo, prometna infrastruktura, naselja i sl.), projektiranje sustava mikrovalnih i optičkih veza.

Montaža i održavanje

Stručno osposobljeni djelatnici rade montažu i održavanje različitih vrsta uređaja i opreme elektroničkih komunikacija (oprema mobilnih mreža, odašiljačka oprema za radio i televiziju, oprema mikrovalnih veza, PMR mreža, uređaji za procesiranje audio i video signala, telekomunikacijska, satelitska i druga oprema) te elektroenergetske opreme (pogonski razvodni ormari, elektroinstalacija, uzemljenje objekata, uređaji besprekidnog AC i DC napajanja, agregati).

Iskusni i obučeni mehaničari-monteri rade montaže antena na svim vrstama stupova.

Raspolažemo mjernim instrumentima za sve vrste mjerenja na radio i telekomunikacijskoj opremi te mjernim vozilom za obavljanje radijskih mjerenja u elektroničkoj komunikacijskoj mreži kao i mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja smetnji u radiofrekvencijskom spektru.

Vlastiti Centar nadzora i upravljanja (NOC) smješten u Zagrebu obavlja nadzor prijenosa radijskih i TV programa, telekomunikacijskih kapaciteta, multimedijских sadržaja kao i uređaja i opreme za procesiranje i odašiljanje te nadzor infrastrukture (elektroenergetska oprema, pogonski prostor) na svim važnijim odašiljačkim objektima.

Kontakt centar

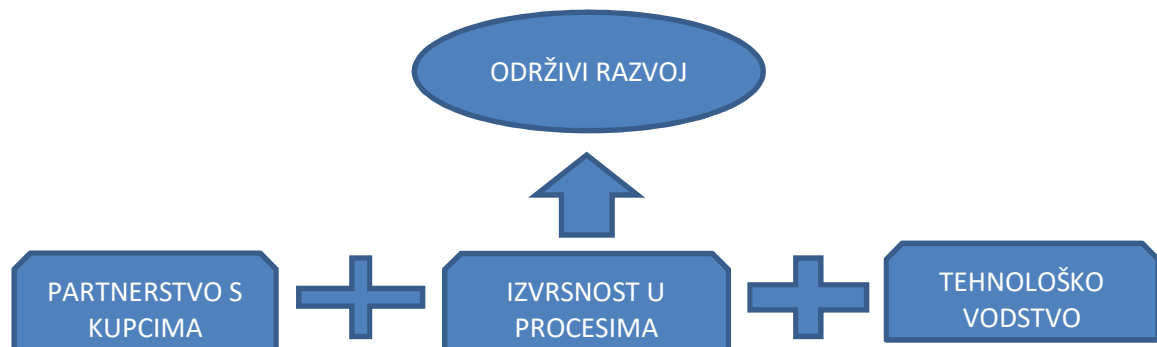
Kontakt centar Društva (0800-0897) građanima pruža sve informacije o uvjetima i mogućnostima prijama programa digitalne televizije i radijskih programa preko zemaljskih odašiljača te preko satelita. Temeljem pritužbi građana na kvalitetu prijama, Kontakt centar pokreće zahtjev za izvid i mjerenja kakvoće prijma/smetnji uzrokovanih nedefiniranih vanjskim izvorima ili uzrokovanih radom LTE baznih stanica koje emitiraju na kanalima I digitalne dividende (800MHz). U 2017. godini bilježimo porast evidentiranih i otklonjenih smetnji od strane LTE baznih stanica. Unatoč gašenju nelegalnih TV odašiljača u Italiji smetnje su, iako puno manjeg intenziteta, prisutne na nekim dijelovima Dalmacije dok su smetnje na radijskim programima i dalje bez poboljšanja.

Kontakt centar Društva nastavlja s redovitim radom u okviru postojećih zadaća.

7. Društveno odgovorno poslovanje

Ostvarenje misije i vizije kao i strateških ciljeva Društva temelji se na primjeni jedinstvenih načela i temeljnih vrijednosti u svakodnevnom radu i poslovanju. Kontinuirano se potiče stvaranje nove dodane vrijednosti za poslovanje uz prilagodbu tržištu, pronalaženje novih tržišnih niša kao i pronalaženje novih poslovnih prilika.

Temelj održivog razvoja poslovanja čine: partnerstvo s kupcima, izvrsnost u svim aktivnostima i procesima te tehnološko vodstvo



Odašiljači i veze u svom poslovanju:

- ☐ koriste učinkovite procese usklađene s vizijom i strategijom poslovanja
- ☐ kontinuirano unapređuje tehnološka rješenja, usluge kao i poslovne procese
- ☐ potiču kreativan potencijal zaposlenika
- ☐ stalno rade na povećanju zadovoljstva kupaca

Upravljanje rizicima

U provođenju strategije i ostvarivanju poslovnih ciljeva Društvo se svakodnevno suočava s promjenjivim tržišnim uvjetima i različitim rizicima. U skladu s *Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru* Društvo je u značajnoj mjeri uspostavilo sustav i kontinuirano poduzima mjere jačanja sustava unutarnjih kontrola inicijativama dionika Društva, kao i kroz provedbu preporuka vanjskih i unutarnjih kontrolnih tijela.

Društvo ima uspostavljen sustav upravljanja koji osigurava optimalno upravljanje poslovnim aktivnostima, a što između ostalog obuhvaća i početak razvoja sustava upravljanja rizicima. Uvođenjem cjelovitog sustava i provođenjem mjera Društvo će unaprijediti upravljanje rizicima, a osobito financijskim rizicima (kreditni, tržišni i rizik likvidnosti), tehnološkim i zakonodavnim rizicima.

Financijski rizici predstavljaju osjetljivost novčanih tokova poduzeća na promjene cijena, kreditnog rejtinga poslovnih partnera, nelikvidnosti te posljedica loše organiziranog operativnog sustava. Društvo Odašiljači i veze izloženo je raznim financijskim rizicima povezanim s kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, te tržišnim rizikom, odnosno cjenovnim rizikom i rizikom novčanog toka. Društvo prati navedene rizike koji se odnose na poslovanje Društva i njima upravlja putem internih izvještaja te analizira rizike po stupnju i veličini, te na taj način nastoji umanjiti njihov utjecaj. Da bi se u što većoj mjeri smanjila izloženosti poslovanja Društva različitim rizicima prikupljaju se informacije o bonitetu i kreditnoj sposobnosti kupaca, ugovaraju se plaćanja unaprijed, pribavljaju se bankovne garancije, precizno se ugovara vrsta, kakvoća i količina robe i usluge, kao i rokovi isporuke i postupka preuzimanja, ugovaranja odgovarajućeg prijevoza i ispravnog skladištenja, ugovaraju se čvrste i stabilne valute plaćanja itd.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik odnosi se na rizik promjene cijena sirovina i materijala, odnosno usluga. Društvo uglavnom posluje na domaćem tržištu, te Uprava Društva na temelju realnih tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga. Kao posljedica globalne krize sve više je izražena ova vrsta rizika.

Tržišni rizici

Tržišni rizik je rizik od gubitaka koji proizlaze iz promjena cijena poput tržišnih kamatnih stopa, deviznih tečajeva, cijena dobara na robnim burzama te tržišne vrijednosti financijskih instrumenata. Uslijed globalizacije i deregulacije tržišta, utjecaj ovih rizika na novčane tokove i vrijednost poduzeća je značajan, stoga poduzeća sve više pažnje posvećuju njihovom upravljanju.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Društvo pretrpjelo financijske gubitke. Osnovne metode zaštite od kreditnog rizika su:

- ☐ Analiza poslovanja poslovnih partnera kao temelj za određivanje razine kreditnog rizika
- ☐ Instrumenti osiguranja plaćanja
- ☐ Diversifikacija poslovnih partnera

Društvo se od ove vrste rizika štiti instrumentima osiguranja plaćanja i primjenjuje procedure koje osiguravaju prodaju kupcima koji imaju urednu kreditnu povijest i ne prelaze prihvatljivu granicu kreditne izloženosti. Izloženost Društva i kreditni rejting partnera s kojima posluje, kontinuirano se prate. Unatoč navedenom globalna ekonomska kriza dovela je do značajnog smanjenja oglašavanja što je glavni izvor prihoda svih komercijalnih televizija, što se odražava i na Društvo jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže podmiruju svoje obveze. U narednom periodu je za očekivati nastavak ovakvog trenda, odnosno prestanak rada pojedinih nakladnika, stečajeve, udruživanje nakladnika i sl.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti odnosi se na rizik da novčani primici poduzeća neće biti dovoljni da pokriju tekuće novčane izdatke. Radi izbjegavanja negativnih posljedica, ovakva situacija često zahtijeva dodatno zaduživanje ili prodaju određene imovine poduzeća po likvidacijskoj cijeni kako bi se generirala potrebna novčana sredstva. Rizik likvidnosti ne može se promatrati u izolaciji od ostalih rizika poput tržišnih rizika, kreditnog rizika ili rizika gubitka kupaca. Rizici koji imaju direktan utjecaj na novčane tokove poduzeća, odnosno novčane primitke i izdatke, utječu na izloženost riziku likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca kroz održavanje adekvatnih pričuva i korištenjem odgovarajućih bankovnih kreditnih proizvoda te kontinuirano praćenje prognoziranih i ostvarenih novčanih tokova te usklađivanjem dospjeća financijske imovine i financijskih obveza.

Krajnju odgovornost za upravljanjem rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje navedenim rizikom, te definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. U cilju učinkovitog upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo provodi politiku upravljanja likvidnošću koja obuhvaća planiranje očekivanih poznatih i mogućih novčanih odljeva i dostatnih novčanih priljeva za pokriće istih. U tom smislu Društvo kontinuirano prati likvidnost te donosi odgovarajuće mjere za otklanjanje ili sprječavanje uzroka nelikvidnosti.

Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka, odnosno kamatni rizik novčanog toka proizlazi iz primljenih dugoročnih kredita koji su vezani za kretanje EURIBOR-a na međunarodnom tržištu, kao i kretanjem TZMF na domaćem tržištu, od kojih je većina kredita bila ugovorena s promjenjivom kamatnom stopom. Društvo na dan 31.12.2017. nema dugoročnih obveza prema bankama i kreditnim institucijama, a kratkoročni dio dugoročne obveze ističe sredinom 2018. i nije značajan.

Cjelovito upravljanje kvalitetom

Odašiljači i veze, kao društvo koje primjenjuje načela društveno odgovornog poslovanja i na taj način dokazuje težnju za trajnim poboljšanjem kakvoće poslovanja, brigu o korisnicima svojih usluga, zaštiti okoliša, zaštiti zdravlja i sigurnosti zaposlenika na radu te povećanju svijesti o važnosti održivog gospodarenja energijom kao jednim od ključnih čimbenika opstojnosti civilizacije i društva u obliku kakvog ga danas poznajemo.

Značajke djelatnosti društva Odašiljači i veze uvjetuju potrebu primjene svih zahtjeva navedenih međunarodnih normi svakog pojedinog navedenog sustava, a koji su u društvu objedinjeni u jedinstveni integrirani sustav upravljanja.

Imajući u vidu organizaciju i vođenje poslovanja sukladno globalnim načelima i slijedom europskih direktiva, društvo Odašiljači i veze certificirano je u skladu s normom ISO 9001 (sustav upravljanja kvalitetom), normom ISO 14001 (sustav upravljanja okolišem), normom OHSAS 18001 (sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu) i normom ISO 50001 (sustav upravljanja energijom).



ISO 9001 sustav upravljanja kvalitetom. Od primjene toga sustava značajna je korist unutar društva (povećanje učinkovitosti, kontinuirano unaprjeđenje i povećanje profita), kao i ona vanjska (međunarodno priznat i prepoznatljiv sustav upravljanja kakvoćom, povećanje šansa na vanjskim tržištima i povećanje zadovoljstva kupaca/korisnika). Uvođenjem sustava upravljanja kvalitetom ISO 9001 bitno se smanjuje mogućnost negativnog utjecaja poslovnih aktivnosti na kakvoću proizvoda i usluga.



ISO 14001 sustav upravljanja okolišem. Norma pokriva brigu o okolišu, usklađenost sa zakonskim propisima, pritisak zainteresiranih strana, marketinške mogućnosti, zahtjevi banaka i osiguravateljskih društava, smanjenje troškova i pristup europskim poslovnim integracijama. Certifikatom se potvrđuje da su uspostavljeni funkcionalni sustavi za upravljanjem okolišem, koji sadržavaju točno definirane postupke te se negativni utjecaji svih poslovnih aktivnosti, koji mogu utjecati na okoliš, smanjuju na najmanju moguću mjeru.



OHSAS 18001 je međunarodno priznata procjena zahtjeva za sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti. Norma je uvedena radi učinkovitog upravljanja rizicima zdravlja i sigurnosti na radu, smanjenja moguće pojave ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja, da se prate zakonski i ostali zahtjevi, da se vrši osposobljavanje i izobrazba zaposlenika, te spremnost odziva u hitnim slučajevima kao i mjerenje rezultata i predlaganje poboljšanja.



ISO 50001 je međunarodna norma koja postavlja zahtjeve za uspostavljanje sustava upravljanja energijom (EnMS). Sustav upravljanja energijom prema normi ISO 50001 u poslovanju osigurava okvir za: uspostavu energetske politike s konkretnim ciljevima kako bi se poboljšala energetska učinkovitost organizacije, definiranje baznih pokazatelja energetske potrošnje, identificiranje kritičnih područja te prilika za poboljšanje, osiguravanje temelja za provedbu učinkovitog planiranja u smislu investicija i planiranih rashoda. Isto

tako, rezultat ispravne implementacije sustava upravljanja energijom osigurava organizaciji, između ostalog, povećanje svjesnosti o važnosti održivog gospodarenja energijom među zaposlenicima te poboljšanje reputacije prema poslovnim partnerima i ostalim subjektima.

Radna okolina

Struktura zaposlenika

Najznačajniju vrijednost Društva čine zaposlenici čija obrazovna struktura ukazuje da se radi o pretežito visokoobrazovnom ljudskom potencijalu, koji svojim angažmanom, iskustvom i znanjem čine glavni preduvjet za održavanje konkurentne prednosti Društva.

Jedan od osnovnih poslovnih ciljeva Društva je privući te zadržati visokoobrazovan i kvalitetan kadar, uz primjenu efikasnih modela motivacije i poticanja osobnih ambicija svakog pojedinog zaposlenika.

Osnovna načela:

- ☐ jednake mogućnosti i uvjeti rada za sve zaposlenike,
- ☐ ravnopravnost i zaštita ljudskih prava,
- ☐ etičnost u poslovanju,
- ☐ pravednost kao opći moralni princip,
- ☐ ostvarivanje što većeg dobra za što veći broj ljudi.

Tijekom 2017. godine nastavljeno je prilagođavanje kvalifikacijske i dobne strukture te broja zaposlenika u skladu sa strateškim ciljevima i projekcijom poslovanja Društva.

Na dan 31.12.2017. godine broj zaposlenih u Društvu iznosio je 299, a od toga 47 žena. Prosječna dob zaposlenih je 44,5 godina. Od ukupnog broja zaposlenih 48 % je visokoobrazovano, 8,5 % ima višu stručnu spremu, a preostalih 43,5 % se odnosi na srednju stručnu spremu i niže. S obzirom na broj zaposlenih, zastupljenost spolova, staž i stručnu spremu zaposlenika nije bilo značajnijih promjena u odnosu na 2016. godinu.

Izobrazba

Budući da je cjeloživotno obrazovanje jedna od ključnih pretpostavki razvoja Društva i opstanka na zahtjevnom tehnološkom tržištu, konstantno ulaganje u znanje zaposlenih prioritet je Društva. Sofisticirana tehnologija zahtjeva stalno ulaganje u znanje i kompetencije zaposlenika, te školovanja kako na području Republike Hrvatske tako i izvan zemlje. Poslodavac sustavno ulaže u svoje zaposlenike, a ponajprije u vidu školovanja i osobnog razvoja.

Zaposlenici unutar Društva stječu specijalistička i opća znanja. Specijalistička znanja se najčešće stječu školovanjem kod isporučitelja opreme koju Društvo koristi u obavljanju osnovne djelatnosti, na konferencijama i seminarima u zemlji i inozemstvu, te in-house seminarima. Upravo zato izražen je rast broja zaposlenih koji sudjeluju u različitim oblicima edukacije, a usporedno s time rastu i ukupna ulaganja u obrazovanje.

Osim eksternih školovanja koja se odvijaju van prostorija, sve više se radi na „in-house“ internim edukacijama koje vode zaposlenici stručni u određenim područjima, čime se poseban naglasak daje uštedama, bilo u vidu besplatnog prijenosa znanja, a isto tako trošenju vlastitih resursa (prostor, računala..).

U 2017. godini održano je ukupno deset internih edukacija, od toga jedna edukacija iz područja unutarnje revizije te devet edukacija iz područja rizika.

Također, Odjel za zaštitu na radu i zaštitu od požara u suradnji s vanjskim dobavljačem usluge uveo je e-learning tečajeve koji omogućuju online polaganje testova zaštite na radu, zaštite od požara, pružanje prve pomoći te obuku ovlaštenika zaštite na radu pomoću online tečajeva i testova čime se uvelike uštedilo na vremenu koje je prethodnih godina bilo izdvojeno kod vanjskih davatelja usluga, a samim time se moderniziralo i olakšalo samo učenje.

Radno okruženje

Kontinuirano se radi na unapređenju radnog okruženja u cilju povećanja zadovoljstva i motivacije zaposlenika kroz:

- ☐ mogućnost neprestanog procesa učenja i usavršavanja
- ☐ razrađen sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada
- ☐ poticajno radno okruženje, suvremeno opremljeno radno mjesto
- ☐ brigu za zdravlje zaposlenika kroz redovite sistematske preglede.

Uvođenjem sustava upravljanja učinkom zaposlenika i menadžera, te implementacija i unapređenje novih alata komunikacije doprinijelo je jačanju motivacije i uspjehnosti na svim razinama te kroz jasne parametre evaluacije dodatno doprinosi transparentnosti rada i društveno odgovornom poslovanju.

Uspostavljanje sustava upravljanja učinkom zaposlenika uključuje:

- ☐ model procjene radnog učinka i definiranja ciljeva kroz organizaciju
- ☐ vođenje polugodišnjih i periodičnih razgovora sa zaposlenicima
- ☐ prilagodbu sustava nagrađivanja prema rezultatima i procjeni radnog učinka
- ☐ edukaciju direktora i voditelja za primjenu sustava upravljanja učinkom
- ☐ informiranje zaposlenih o detaljima procesa.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva u pravilu se zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene i one čine minimalni dio.

Zaposlenici imaju mogućnost neprestanog učenja i usavršavanja. Razrađen je sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada. Zaposlenici rade u poticajnom radnom okruženju na suvremeno opremljenim radnim mjestima.

Društvo je u 2017. godini omogućilo svim zaposlenicima policu dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja koja uključuje pogodnosti vezane uz dodatno (sistematski pregled jednom godišnje svim zaposlenicima te dodatne preglede na indikaciju liječnika) i dopunsko zdravstveno osiguranje.

Društvo sustavno uplaćuje u treći mirovinski stup svakom zaposleniku koji da svoj pristanak, ne oduzimajući od redovnih primanja već dodatno uplaćujući.

Svim navedenim, Društvo se aktivno uključuje u kvalitetu života svojih zaposlenika.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima niz povlastica. One se očituju preko osiguranja od nezgoda na radnom mjestu, isplata jubilarnih nagrada za vjernost Društvu, isplate regresa, prigodnog božićnog dara za svako dijete zaposlenika do dobi od 15 godina, naknade troškova za prijevoz na posao, isplate otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, te pomoć pri školovanju djece samohranih roditelja zaposlenika Društva.

Zaštita na radu

Društvo ima certifikat za normu OHSAS 18001 – sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti. Norma je uvedena s ciljem učinkovitijeg upravljanja rizicima za zdravlje i sigurnost na radu te smanjenje ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja. Sustavno se prate zakonski i ostali zahtjevi te usklađuju mjere i aktivnosti u provedbi, ispituju sredstava rada s povećanim opasnostima, obavljaju periodični pregledi radnika koji rade na radnim

mjestima s posebnim uvjetima rada, obavljaju periodični pregledi osobnih zaštitnih sredstava i opreme za rad te niz drugih mjera.

Tijekom 2017. godine uveden je novi način edukacije i osposobljavanja radnika Društva iz područja zaštite na radu i zaštite od požara putem sustava e-učenje, korištenjem multimedijalnih e-tečajeva te pripadajućih on-line testova. Uvođenjem navedenog sustava podignuta je svijest o zaštiti na radu te je ostvarena i racionalizacija provođenja osposobljavanja.

Zaštita dostojanstva radnika

U cilju zaštite dostojanstva zaposlenih, Društvo je imenovalo osobu koja je osim Uprave ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika. Kako bi se osiguralo radno okruženje koje je slobodno od bilo kojeg oblika ponašanja kojim bi se ugrozilo dostojanstvo radnika, postavljena su pravila postupanja u slučaju bilo kojeg oblika uznemiravanja ili neprimjerenog ponašanja. Sami su postupci, kao i podaci iz postupka nepovredivi i tajni, a pokretanje postupka je definirano internim aktima.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu postoji i djeluje Radničko vijeće utemeljeno 2005. godine, koje ima 5 članova. Preko Radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici sudjeluju u odlučivanju o pitanjima u svezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima. Također, u društvu djeluje i sindikat koji kroz svoje aktivnosti radi za dobrobit zaposlenika.

Odnosi sa zajednicom

Društvo nastoji kada god je to moguće humanitarno pomoći djecu ili ljude u nevolji, donirati darovite studente, predškolske i školske ustanove, te znanstveno – stručne skupove.

Humanitarni rad Društva u 2017. godini obilježen je donacijom prikupljenih potrebnih stvari za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji su smješteni u SOS Dječjem selu Lekenik. U akciju prikupljanja bili su uključeni gotovo svi zaposlenici. Time su Odašiljači i veze d.o.o. stekli status prijatelja SOS Dječjeg sela Lekenik, što nam je iznimna čast.

Također, u 2017. godini pokrenut je Projekt pod nazivom „Daleki horizonti“. Cilj ovog Projekta je održavanje praktične nastave tehničkih strukovnih škola u društvu Odašiljači i veze d.o.o.

Učenici I. tehničke škole Tesla i Poštanske i telekomunikacijske škole uključeni su u praktičnu nastavu tijekom koje ih vode mentori koji svoje znanje i vještine nesebično prenose.

Jedan od ciljeva Projekta je omogućiti učenicima srednjih tehničkih škola obavljanje praktične nastave u Društvu koji je lider na tržištu radija i telekomunikacija, te ih upoznati s mogućnostima praktične upotrebe stečenog znanja koje su dobili kroz srednjoškolsko obrazovanje.

Dugoročno gledano ovaj Projekt bi trebao biti svojevrsan test da se vidi na koji način Društvo može pružiti najbolji doprinos u približavanju mladih budućih stručnjaka tržištu rada, te koje elemente profesionalnog znanja treba posebno istaknuti, na koji način zainteresirati mlade srednjoškolce da ustraju u svojim obrazovanjima, te da nastave daljnje školovanje kroz sveučilišne studije.

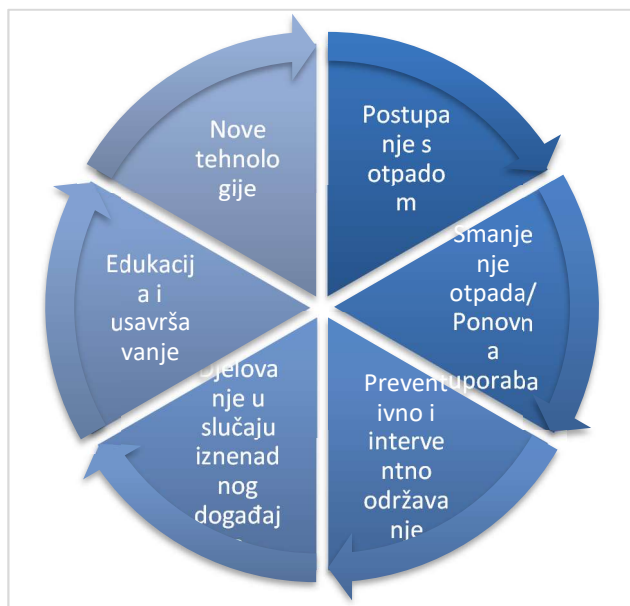
Nagrade

Društveno odgovorno poslovanje (DOP) predstavlja usvojenu dobru polovnu praksu i njenu primjenu u upravljanju i donošenju poslovnih odluka. Temeljna područja djelovanja u kontekstu DOP-a su ponašanje na tržištu, odnos prema zaposlenicima, odnos prema okolišu, te odnos prema lokalnoj zajednici. Društvo je dobilo nagradu Indeks DOP-a za 2011., 2012., 2014., 2015. i 2016. godinu u grupi javnih poduzeća.

Zaštita okoliša i upravljanje energijom

Zaštita okoliša

Društvo pridaje veliko značenje zaštiti okoliša i kontinuirano radi na poboljšanju sustava zaštite okoliša, gdje i kad god je to moguće.



Ciljevi zaštite okoliša osigurani su:

- postupanjem s otpadom prema gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša što uključuje zbrinjavanje otpada na propisan način sukladno zakonskim propisima
- izbjegavanje nastajanja otpada ako je moguće i ponovnom uporabom za neke druge svrhe
- preventivnim i interventnim održavanjem opreme i instalacija
- stalnom edukacijom i poboljšanjem postupaka u sustavu zaštite okoliša
- organiziranim djelovanjem u slučaju iznenadnog događaja prema planovima intervencije
- uvođenjem novih tehnologija (smanjuje se potrošak električne energije, dugoročno smanjuje količina raznog otpada...)

Slika 7-1 Ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša

Društvo ima Certifikat za sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2004. Brigom o okolišu osiguravamo potrebe i očekivanja sadašnjih i budućih naraštaja.

Sustavno i redovito se provode unutarnje i vanjske provjere funkcioniranja sustava upravljanja okolišem.

Upravljanje energijom

Društvo ima certifikat prema normi ISO 50001 kao potvrdu uspješne implementacije sustava upravljanja energijom.

Ciljeve i mjere koje je Društvo poduzelo u svrhu gospodarenja energijom sukladno Akcijskom planu za 2016/2017:

- ☐ promjena tarifnog modela obračuna el. energije s niskog na srednji napon.
- ☐ smanjenje potrošnje ekstra lakog loživog ulja za grijanje iskorištenjem otpadne topline iz FM i DVB-T odašiljača i smanjenje CO₂.
- ☐ zamjena klasičnih signalnih svjetiljki na antenskim stupovima novim LED signalnim svjetiljkama.
- ☐ rekonstrukcija sustava grijanja na pojedinim objektima
- ☐ smanjenje potrošnje el. energije za vanjski rasvjetu na većem broju lokacija
- ☐ nabava električnih radijatora za grijanje na prijelazima sezone grijanja.
- ☐ vozni park – nabava električnog / hibridnog vozila
- ☐ obnova voznog parka novim vozilima
- ☐ nabava više namjenske opreme kad god je to moguće (nabava uređaja za fotokopiranje, tiskanje)

Planirana ušteda električne energije (kWh/god)	338.900 kWh
Planirana ušteda financijska (kn/god)	433.000 kn

Kodeks korporativnog upravljanja, antikorupcijski program i etika

Kodeks korporativnog upravljanja

Polazna osnova za pravilno usmjeravanje i upravljanje Društvom uzimajući u obzir rizike te poštujući zakonske propise i pravila može se objediniti kao „Korporativno upravljanje, rizici i usklađenost“. Društvo je prihvatanjem Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (NN 132/2017) nastavilo s dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom i ključnim internim aktima doprinijeti transparentnom i učinkovitom poslovanju i kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Antikorupcijski program

U širem smislu društveno odgovornog poslovanja velika važnost pridaje se provedbi Akcijskog plana za provedbu antikorupcijskih mjera. Na temelju Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine (NN 26/15), 1. ožujka 2017. godine usvojen je Akcijski plan za provedbu antikorupcijskih mjera za 2017. godinu. Provedba Akcijskog plana se temelji na jačanju pravnog okvira, jačanju svih oblika prevencije korupcije, uključujući uklanjanje svih nedostataka koji pogoduju korupciji.

Ciljevi Akcijskog plana su:

- ☐ Jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu
- ☐ Stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama
- ☐ Afirmacija pristupa „nulte tolerancije“ na korupciju.

U sklopu Antikorupcijskog programa Službenik za informiranje, Povjerenik za etiku i Osoba za nepravilnosti kvartalno izvješćuje Upravu i Nadzorni odbor o provedbi poslova iz svoje nadležnosti. Također, izvješće o provedbi AKP-a Uprava dostavlja Nadzornom odboru, nadležnom ministarstvu i Ministarstvu pravosuđa.

Društvo će i u narednom razdoblju posvetiti posebnu pažnju provedbi antikorupcijskih mjera s ciljem sprečavanja i smanjenja mogućeg koruptivnog ponašanja zaposlenika, kako kroz edukaciju tako i kroz sustav kontrola.

Na temelju Akcijskog plana za provedbu antikorupcijskih mjera donesen je Plan edukacije za razdoblje od 30. lipnja 2017. do 30. lipnja 2018. godine koji obuhvaća područja iz financija, područja upravljanja rizicima te edukacije iz područja fiskalne odgovornosti.

Etičnost u poslovanju

Društvo je usvojilo *Kodeks poslovnog ponašanja i etike*. Svrha Kodeksa je promicanje etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Kodeksom je imenovan povjerenik zadužen za zaprimanje prijave nepoštivanja ili kršenja usvojenih etičkih načela. Dužnost povjerenika je i unapređenje etičkog ponašanja i djelovanja u Društvu te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju. Također, internim aktima propisan je i postupak u slučaju kršenja pravila etičkog ponašanja. Povjerenik za etiku bira se iz redova zaposlenika Društva.

8. Značajni događaji nakon kraja godine

19. travnja 2018. godine Vlade RH donijela je odluku o donošenju NP-BBI programa, čiji je nositelj Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a kojeg će tehnički provoditi OiV.

9. Zaključak

U 2017. godini zadržana je i unaprijeđena stabilnost poslovanja, ostvaren je vrlo dobar poslovni rezultat, te su postavljeni solidni temelji i pripreme za organizacijski preustroj i transformaciju Društva u 2018.

Poboljšanjem bilančne strukture stvoreni su preduvjeti za očekivani investicijski zamah. Veliki dio aktivnosti usmjeren je na razvoj novih inovativnih usluga i uvođenje novih tehnologija što će dugoročno osigurati nove izvore prihoda. Razvijeni su i dalje se razvijaju novi inovativni proizvodi i usluge, čiji se poslovni i financijski učinci očekuju u narednim godinama.

Kao trgovačko društvo u 100% vlasništvu Republike Hrvatske, Društvo će odgovorno i u potpunosti i nadalje izvršavati obveze koje proizlaze iz usvojenih dokumenata Vlade RH i ostalih tijela i institucija RH, a koje se referiraju na djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Odobrio Mate Botica, član Uprave – direktor



POSREDOVANJE I VEZE
d.o.o.
Zagreb

Uprava društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269d, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji Društva za 2017. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, novčanih tokova i promjena kapitala Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene kapitala Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakovitosti.

Potpisano u ime Uprave:



Mate Botica, član Uprave - direktor



Odašiljači i veze d.o.o.

Ulica grada Vukovara 269d

10 000 Zagreb

25. travnja 2018. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o., Zagreba

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269d ("Društvo"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2017., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, osim mogućih ispravaka koji mogu proizaći iz iznijetog u odjeljku Osnova za Mišljenje s rezervom, priloženi godišnji financijski izvještaji *istinito i fer prikazuju* financijski položaj Društva na 31. prosinca 2017. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su usvojeni i objavljeni u Europskoj uniji.

Osnova za Mišljenje s rezervom

Kao što je opisano u bilješci 20. i bilješci 17. uz financijske izvještaje društva, radi programskih ograničenja nismo u mogućnosti napraviti analizu ročnosti zaliha sirovina i materijala i zaliha investicijskog skladišta. Radi specifičnosti djelatnosti društva, bez sveobuhvatne analize navedenih artikala, nismo bili u mogućnosti utvrditi jesu li potrebna neka prepravljavanja u godišnjim financijskim izvještajima Društva za 2017. godinu.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Osim pitanja opisanih u odjeljku osnova za mišljenje s rezervom utvrdili smo da nema drugih ključnih revizijskih pitanja za komuniciranje u našem Izvješću neovisnog revizora.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje s rezervom o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su usvojeni i objavljeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6 do 48 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

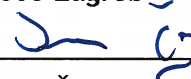
Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2017. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16) te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 6 do 48 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje s rezervom gore.

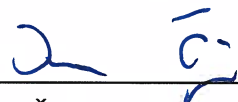
U Zagrebu, 25. travnja 2018. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb


Ivan Čajko, član Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b


Ivan Čajko, ovlašteni revizor